

(Pniatowski M.) Groutubatis...

M I C H A E L I
P R I N C I P I P O N I A T O V I O
E P I S C O P O P L O C E N S I
O R D I N U M A Q U I L A E A L B A E
E T S . S T A N I S L A I E Q U I T I .

Die Faustissimae Suae in Pontificatum Plocensem Inaugurationis

A SCHOLIS PIIS

G R A T U L A T I O .

XVIII. 2. 815

ST quidem amplissimum sibi met praemium Virtus ipsa; eam Magni ac Sapientes Viri possidere contenti, honores Magistratusque adeo non appetunt, ut etiam coeteris eos ultro relinquentes utendos, ipsi satis habeant, si eis digni videantur. Coeterum possuntne alicui ornamenta honorum meliori jure deberi, atque illis, quos & anreatae vitae praeclara merita, & virtutes praestantissimae commendant? JLLI, illi soli merentur occupare excelsas gloriae & auctoritatis sedes; dumque eas, diffidentes suis viribus, cum modestia, imò

<http://rcin.org.pl>

quadam cum formidine conscendunt , nae tùm plena optimae de illis spei at fiduciae Natio universa , gratulationibus eos plausibusque prosequitur.

Atque hic cui statim TUA PRINCEPS , imago non succurret ? Cum enim conspirante totius Gentis consensu dudum Pontificio honori destinare , Tute ipse , aestimator Tui parcissimus , meruisse Te non putabas. Quin etiam REGI ipsi , peritissimo dignoscendi merita virtutemque , perinde ac in iis aestimandis remunerandisque aequissimo , quam erat cum modestia TUA diu pugnandum ? quam Ei tardam difficilemque victoriam dedisti ? Eras nimirum Ei , ut sanguinis fraterni vinculo conjunctissimus , sic virtute omni probatissimus ; Quà etiam solâ , ut illud defuisset , STANISLAO AUGUSTO carus esses. Videbat Is , optimè se Reipublicae , Religioni optimè consulturum , si Te alteri Senatorem , Pontificem alteri providisset.

Gestus tandem mos est & Optimi Patriae Parentis desiderio , & votis universae Poloniae. Collatus TIBI , atque à TE , repugnante licet , ac prope modum invito , susceptus est Pontificis Plocensis honos. Quà porro id laetitia , quò gaudiò accepere universi Ordines Reipublicae ? Quibus laudibus , gratis-mique animi testimoniis verissimis , boni omnes prosecuti sunt Auctorem hujus tanti , Religioni in TE Patriaeque exhibiti beneficii ac doni ? Ut equidem non minus REGI ornanti TE , ac TIBI qui ornabare , videatur gloriae accessisse.

Sed enim , quàm diversi tùm erant sensus TUI à publicis ? Fiebant TIBI universim acclamationes laetissimae ; Tu eras ad magnitudinem honoris exterritus. Praecipiebamus spe certissima , bona per TE Patriae Religionique proventura ; TU etiam ut sufficeres gerendo huic muneri , subtimebas. Est verò haec TUA modestia pignus Felicitatis publicae ; Est argumentum earum , quae TE ad id honoris extulere , virtutum. Nempe illecebris splendorique honorum inaccessus , solam officiorum gravitatem , quae esses subiturus , pensabas. Omen inde certissimum , TE in Pontificis Senatorisque Magistratu gerendo , nihil aliud extra utilitatem publicam , quaesiturum. Honores quippe eisdem artibus exercentur , quæis parantur.

Enimverò , ecquid boni ab eo Senatore Patria sperandum non habeat , cuius admirabilem in consulendo prudentiam evidentissimè suspexit ? Qui & novit optimè Civis praestantis partes omnes , & illas exactissimè amat implere ? Cui si nulla alia ad tuendam hanc Rempublicam forent incitamenta , esset illud fortissimum , natum se de eo JAGELLONUM sanguine , qui Polonorum memoriae nunquam sine animi sensu gratissimi , ac dulcissima recordatione redibit , Nam REGI quidem Tuo , cum & pro Civis boni officio , & pro necessitate sanguinis , sis addictissimus , tùm verò persuasum habes , ita demum bene TE de Eq mereri posse , si Patriae utilitati servias. Neque e-

❁ ❁ ❁

nim Regem à Republica separas ; quin potius rectè judicas , eos nexu indissolubili conjungi ; bona & commoda utriusque esse eadem ; officium utriusque , perinde ac Capitis & Corporis saluti , unum deberi ; postremò probos Cives , eodem amore Principem , quo Rempublicam , solere prosequi.

En quàm multa , quàmque justissima sperandi argumenta. Sed meâ quidem sententiâ illud maximum , quòd in Republica ita adhuc versatus sis , ut palam feceris , nihil TIBI communi utilitate esse antiquius. An non enim , posteaquam arctiore vinculo eidem Reipublicae unitus eris , contentione maxima ejus commoda promovebis ? Praesertim cum ad optimi Civis naturam & indolem , dotes quasque praestantissimas adjungas , quae numerari , nisi partibus Senatorii Muneris recensendis , non possint. Ut proinde non solum non frustraturus expectationem de TE omnium , sed superaturus etiam videâre.

Jam Aris quoque suis potentissimum praesidium , qui possit à TE Pontifice non exspectare Religio ? Ejus defendendae desiderio incensus , primas has esse hominis Christiani partes semper duxisti. Vitae Sanctitatem , gravitatemque morum , eam vel à teneris sectatus es , ut appareret , exemplum TE Sanctissimorum Pontificum , imaginem vigilantissimorum Pastorum , olim futurum. Doctrinae porrò omnis instructus copiâ , id egisti , uti rebus Religionis prudentissimè acerrimè tuendis , paratissimus accederes.

Fortunatissimam proinde Plocensem Provinciam , cui TU divinitus Antistes contigisti ! Fortunatissimum gregem , qui TE Pastore est usus ! Fortunatissimum TE ipsum , qui è TUO in Religionem studio , fructus es lecturus uberrimos. Vis enim insuperabilis est exemplorum : Jsta quidlibet , facilius multò ac efficacius , quàm praecepta , inspirant. Habetque in se , nescio quid ejusmodi Virtus vera , ut ejus imperiis animi mortalium reluctari nequaquam possint. Fiet proinde , ad normam sanctissimi Pastoris sui , populus ut se universus spontè componat.

Sed rapit me , sibi que Orationem vindicat , illa , cum in omni homine pulcherrima , tum verò muneri Antistitem imprimis virtus propria , mansuetudo ac bonitas. Reges Principesque terrae ; Vos estis simulacra DEI potentis. Terribiles exercituum Ductores ; Deum ulciscentem Vos imitamini. Publicorum Moderatores negotiorum ; Vos munere providi Sapientisque Dei fungimini. Populorum Judices ; Vos Dei justis partes in terris geritis. Vos porrò Sacrorum Pontifices ; animorum Pastores ; Vos bonitatis Divinae estis imagines. Jstius virtutis notam , vestro in Religionem studio , vestrae vitae omni , vestrique Officii curis , imprimi est necesse.

Ecquanta verò hinc laudum Tuarum , PRINCEPS , ac quàm praeclara materies ? Quid enim TE esse potest mansuetius ? Quid in omni vitae ratio-

ne suavius ? Quid promptius ad benefaciendum ? Quid ad mala miserorum mortalium sublevanda proclivius ? Ut equidem in reliquis TUIS virtutibus, etiamsi TU nullâ non excellas, princeps esse bonitas videatur.

O! utinam per modestiam Tuam liceret, istius exempla per TE edita, proferre. Nae in iis celebrandis suavissima cum voluptate versaretur & exsultaret Oratio. Digna sanè, quae praedicent, & quae mirentur, videri possunt aliis, illustrium victoriarum monumenta, & clarissimorum Imperatorum res gestae. Ego certè in ea sum sententia, humanitatem, mansuetudinem, bonitatem, & dignissimum Oratione esse argumentum, & praedicationem illius, cum Viro probo Sapientique suavissima, tum verò generi humano universo utilissimam.

Tot tantaeque virtutes, satis superque essent ad aliorum, etiam multorum, gloriam; At enim Tuarum, PRINCEPS, laudum, quam haec est pars exigua! Quam quidem ita adhuc nos attingimus, ut existimationi illi, quae de TUIS meritis virtutibusque nostra est Congregatio, constans & consentiens vox Poloniae totius suffragetur. Inter cujus laetissimas acclamationes, Nostrae etiam Gratulationis Officium, quod TIBI, PRINCEPS, cum maximae venerationis sensu exhibemus, eâ, quâ soles, benignitate, acceptum habe; persuasusque esto, Nobis qui TIBI sumus addictissimi, nihil esse in Votis potius, atque uti TE diutissimè incolumem, bono ac ornamento Reipublicae istius, liceat intueri.

XVIII, 2, 815

F

XVIII-2.815